

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere armon — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Liberalismul maghiar.

„Libertate ca și în Ungaria!”
— „Despotism ca și în Rusia!”
Eacă două frase stereotipe, pe cari mulțime de oameni s'au datat a le-rosti, fără a mai cugeta, la fie care ocaziune dela 1848 încoace. Dar între diferitele graiuri europene cel maghiar de sigur se aude mai tare: laudând neasămănatul liberalism maghiar și condamnând neasămănată tiranie rusească. Veți bine, noi pășiiți, cari avem ocaziune a ne bucura mereu de fructele liberalismului maghiar, am devenit cei mai cumpliti sceptici și ne întrebăm mereu, cu oare ce mai înțelege etica modernă sub „libertate”?

Sîntem o samă de oameni în vre un oraș al Ungariei, cari ne interesează de limba chinezescă; ne punem pe sinologie și ajungem cu entuziasmul până — a angaja cu banii noștri o trupă teatrală chinezescă, ca aceasta să ne ofere petrecania unor reprezentațiuni adevărat chinezesci. Fi-vor aceste permise în Ungaria?

Dar sîntem d. e. Nemți născuți, cari am supt graiul nemțesc de odată cu laptele mamei; voim și noi după muncile zilei a afla seara plăcerea, ce o poate face bunăoară o comedie veselă, jucată în limba inimei noastre, în limba nemțescă. De am fi cetățeni ai României, chiar teatrul național românesc din capitala București ni s'ar deschide pentru accentele idiomului nostru german, precum deunăzică s'a și întemplat într'adevăr.*
Ei! dar România n'a ajuns

* Tocmai societatea de actori nemțesci, care astăzi dă reprezentațiuni aici în Sibiu, a jucat cu permisiunea intendenței în teatrul național românesc din București, fiind preveduți de aceeași intendență chiar și cu decoruri și în parte cu costume, precum le pretind dimensiunile marelui teatru al capitalei române. Aceste le scim atît din diarele Bucureștilor cât și din informație privată.

încă la nivelul unui stat european. E vorba de stări europene; liberalism maghiar și despotism rusec! În Ungaria, nu numai în capitala țerei ** așa se vede, că pe viitoriu nu va fi iertat a mai vorbi nemțesc pe scenă. Prin urmare nici românesc, sârbesc..., ci numai unguresc.

Dar în despotica Rusie? În Petersburg se dau reprezentațiuni nemțesci chiar în două teatre: în cel al Mariei și în cel al lui Mihai; iar în orașele Riga, Dorpat, Mitau... din provinciile baltice ale Rusiei se află teatre curat nemțesci cu atît mai mult, cu cît barbara Rusie susține d. e. în Dorpat o universitate nemțescă, în Riga un politehnic nemțesc... Spre mângăierea Maghiarilor fie însă amintit, că și frații lor din seminția fino-ugrică, Finezii din Finlandia rusească au dreptul a se bucura de un teatru finez, bunăoară în Helsingfors, de oarece chiar și la universitatea de acolo se propune în limba fineză. Tiranul de muscal barbar!

Noi toate aceste le-am știut: am fost însă nedumeriți în privirea calificărei, de vreme ce eram pe aci a ne însuși — cu deosebire și sub inriurința presei străine — un scepticism filosofic atît de intensiv, încât stam aproape de a nu mai scri deosebii, ce e libertate și ce e contrariul. Când eacă că aceeași presă străină, care până acumă după atitudinea ei se părea că aprobă etica maghiară, deodată se întoarce în contra ei scriind d. e. astfel:

„Din norocire aflăm puține exemple în istorie, ca un popor după scu-

turarea unui jug și a asuprirei suferite, să iee așa de curînd rolul asupritorului, precum au făcut Maghiarii în prezent. Ce spectacul a fost acela, pe care ni l'a prezentat Ungaria după pacea dela Villafranca (1859)! Nu prin puterea lor proprie — ori cît de mare și nelufrăntă a fost mânia lor —, ci prin biruințele franceze pe câmpurile Lombardiei s'au mîntuit Maghiarii...“ După aceea se arată că Deák n'ar fi ajuns așa curînd la ținta propusă „dacă n'ar fi venit încă odată un ajutătoriu din afară și dacă n'ar fi recomandat o și dela Königgrätz incuviințarea pactului.“ Nu există nici un popor, care să aibe mai multă cauză, de a se abține de ori ce în gînfare. Dar cum obicinuesc Maghiarii a tracta pe concetățenii lor din imperiul coroanei lui Ștefan, de când în 1867 au ajuns la atâte libertăți și drepturi? Astăzi de nou se anunță din capitala lor Pesta un foarte urit exemplu de sumeție și nedreptate. Urmează cestiunea închiderii teatrului nemțesc din Pesta, și istoricul neindreptăților, ce a îndurat elementul nemțesc din Ungaria. Apoi: „Între Constantinopole și Viena s'a construit din partea unor societăți de căi ferate și de navigațiune o linie pentru comunicațiunea universală. Ungurii însă au dat de puțină considerație, încât dau la vama din Orșova bilete de vamă numai în limba lor, care nu e înțeleasă de cei mai mulți calători precum și de funcționarii de vamă din Austria. Adesori și Ministerii nu păsesc de loc mai cu cruțare decît deputații, precum s'a vădînt în Aprilie 1876, când eară a fost vorba de o cestiune teatrală. Casa de jos incuviință teatrului național Pestan, care și așa era deja subvenționat, o anticipație fără camată. Un membru sârbesc obiectă, că e nedrept, a incuviința în favorul unei singure naționalități o sumă așa de mare pentru scopuri de petrecanie, pe când toate celele neamuri nu pri-

mesic nimica. Un alt Sârb aderă și observă: Ungaria nu este un stat național maghiar, ci un stat de diferite naționalități; dieta nu va schimba aceasta, precum nici nu are puterea, a le face maghiare milioanele de Sârbi, Slovaci, Români și Nemți, cari formează marea maioritate a populațiunii. Atunci se sculă Tisza și esclamă: Este o norocire pentru oratoriu, că a stabilit deosebirea între stat național și de naționalități aici în Casă unde l' scutesc drepturile deputaților; afară de Casă curînd ar face descoperirea, că statul național maghiar are destulă putere, pentru a sdrobi pe inimiciii patriei maghiare. După un aplaus lărmătoriu, ce a urmat cuvintelor aceste, deputații de neam nemaghiar au părăsit sala... În regatul Stlui Ștefan se află după o numărare nu chiar nouă circa 14 milioane locuitori; Maghiarii sînt între ei numai 4 până 5 milioane, și mulți își însușesc originea aceasta, pentru a fi socotiți la neamul stăpînitoriu. Se poate vedea din aceasta, dacă amintitul Sârb din casa de jos din Pesta, a avut drept sau ba, a susținut că Ungaria nu este un stat al unei singure naționalități, ci ea seamănă mai mult cu Elveția.“ Urmează o accentuare a meritelor, ce au Nemții pentru Ungaria, sfîrșindu-se cu cuvintele următoare: „Este o nebulie cumplită, ca de ce milioane de Europeni să se asimileze Maghiarilor și să se primească o limbă mongolică. Deja putem adeseori ceti, că Maghiarii prin intoleranța și aroganța lor s'au făcut urgișii la toate neamurile imperiului habsburgic fără excepțiune. În regulat lor popoarele formează reuniuni de scutiință unele contra altora, precum făcără și odinioară, înainte de ce s'au încăierat în anul 1848. Ținem că încă n'avem să ne temem, că va ajunge lucrul vredodată eară așa departe. Politica mai are mijloace, a preveni răului; e însă de lipsă ca să se facă în curînd începutul și înainte de toate se cere mai

FOIȚA.

Din „Frăția întru dreptate“.

Anunțînd Joi aparițiunea mult importantă foi, ce poartă numele de sus, credem că, cel mai nimerit mijloc de a face și pe cetitorii noștri să își cunoască tendența, ar fi să lăsăm pe „Frăția întru Dreptate“ să vorbească ea însăși prin graiul secretariului „Societății de cultură Macedo-Română, d. V. Alesandrescu Urechia.
Eată după „Binele public“ cum grăsece d-sa în cuvîntarea de deschidere a primei întruniri a societății Macedo-Române:

„In ziua cîndu se adunară reprezentanții a marilor Puteri Europene la Berlin cu scop se regulăz, cum se țieca, chestiunea Orientului, sîrta poporilor din peninsula Balcanică, care di noi nu simți durere fără parigoră, cînd vedea nedreptățile ce fonează numa și a nouă [nu numai nouă] la Țera noastră, ma ninca și a întregului elementu Românului din pe-

ninsula Balcanică, Areopagiții dela Berlin?

Fure că noi celistisim [silim] de atunci cu tôte puterile noastre să aflăm un trop (mod) se eșim ca ma bine*) de lanțurile ce ne aruncară nedreptate și, cutez să ție, nemindurea (neprevăderea) Europei, ce rămâne să facă frații a noștri dinaparte de Balcani, de cari mizea (abie) și aduse aminte Areopagiiu de Berlin că sunt și cari li sacrifică tră alante națiuni ce locuescu cu eli?

Cu castigă (grijă) de venitorulu ce proimăsiă (prepara) Macedo-Romănilor aceli de la Berlin, mulți din barbații a noștri politici se adunare atunci și cu durere de inimă se minduiă (cugeta) ce putea să facă Romania ca să ajungă suschirările (suspinele) Romănilor dinaparte de Balcani la ureclele congresului de la Berlin. Ună memoriu scrisu de Apostol Margarit fu, cătîu scimu, împărțitu la

*) Bi se citește ghi în dialectul Macedonănu. E de dorit însă să și coregă această pronunțăsiune, ca și Moldovenii.

aceli ce regulau sîrta lumeliei Orientale. Ma ahânt (atât) fu tutu ce putu se să facă. Romania victoriosă la Vidin, la Rahova, la Grivița, la Plevna, Romania care avea scapată ôstele Rusesci, era sacrificată de congresu, li se rupea trupulu. Și așî România nu putea se facă ca ma mult tre mărășili frați a liei de la Peninsula Balcanică“

Ma acea ce nu putea se facă Romania atunci, ea o așteptă de la cherolu (timpul) care deramă aședările politice cît de mari se hibă (fie), cînd temeliulu a lor l'au pe prestanue (violența) și pe nedreptate. Romania o așteptă de la desvoltarea puterilor lui de viață, de la Țua cînd tuți aceli cari sburêscu dulcea noastră limbă va se amintă consciința drepturilor și cunoștința venitorulu ce li așteptă. Ca un natu (pruncu) care de multe ori cade ca să invetă se imă (ambla) tinera noastră națiune caita*) de cazaturile aliei se invetă se calcă bărbătescu și se miergă înainte.

*) Macedon. citește: *Cafta*.

Așî dochira (cunoscoră) aceli bărbați cari de jumetate etă (secol) au lucrată tre patria Română și aceli din tineri cari vor se ajungă să se facă soldați deștepti și ascultători la vecchii a lor capitani. Așî se dechiară Țiuc, tuți aceli cari se adunară și fire că este cherolu ca se facă antănia societate de Cultură Macedo-Română.

Se nu hiba (fie) chero tre (pentru aiastă societate?)

Ma cînd cama multu ca astă-ți naționalitățile din Peninsula Balcanică caută se hihiă cunoscuta ca carecio (fie-care) națiune? cîndu ăra cama multu ca astă-ți Europa spăriată de opera liei cu parere de bine vede, că în Peninsula Balcanilor se află elemente cari potu, fure că nu se țină, celu puçin se impuțineză pericolulu de nemesurata întindere a lumeliei Slave? Francia cu aiștu scopu apără Grecii. Așî și Germania impinge Austria până ninga Saloniciu. Italia, cu minte cum este, nu putu se nu achicăsescă (pricépă) că colosu slavu va să ajungă la Adriatica; tuți au un

multă claritate și chibzuință a capetelor. Ce s'a întâmplat în Pesta este o provocare a Nemților fără de nici un scop afară de dezvoltarea unei în-gânări cinice. Ne este teamă, această hotărâre s'a luat într'un ceas rău pentru Ungaria și pentru Maghiarime, cine seamănă vânt, poate secera numai viitor."

Și cine scrie astfel? „National-Zeitung“ din Berlin, care, până aci observa față cu Maghiarii atâta rezervă diplomatică, încât nu prea era accesibilă nici pentru plânsurile Sașilor ardeleni.

Polii într'una din sedințele mai din urmă ale dietei ungare s'a exprimat astfel: „Naționalitățile Ungariei încă de mult ocolesc ori și ce ar pute fi adus în legătură cu chestiuni politice, cu tendințe politice. Ele s'au retras cu totul pe tărâmul culturai presupunând, că le va fi cel puțin aici iertat, a se desvolta în spiritul național. Înse întreaga tendență a activității dlui ministru de culte se improtuvesce și în anul trecut am fost martori la crearea acelei legi pentru scoalele populare, care se arată ca întruparea ideii: că naționalităților nu le poate fi iertat a se desvolta în individualitatea lor națională, ci că ele sânt silite a se fi în de dezvoltarea neamului stăpânitoriu. Dar guvernul unguresc nu s'a oprit nici măcar aci: el a trecut de pre tărâmul culturai pe tărâmul religios.“ Noi adaugem: guvernul unguresc nu se opresce nici aci — veți proiectul de lege despre simplificarea și accelerarea regulării afacerilor de proprietate din Transilvania etc. Până acum a fost bunurile ideale în joc, acum a ajuns și cele materiale a fi supuse de dreptul arbitriului celor puternici. Ni s'a dis mai nainte. Trebuie să veți faceți și să fiți Maghiari, apoi nu Vă opresce nime la înflorirea stărei voastre: astăzi însă se ivesc năzuințe îndreptate chiar în contra existenței noastre fizice. „Libertate ca și în Ungaria!“

Revista politică.

Sibiu, în 4 April.

Casa deputaților ung. a acceptat eri în desbatere generală și specială fără modificări esențiale, proiectele privitoare la reconstrucțiunea Segrădinului.

Pentru Cislaitania țiuă de Luni a fost o dată memorabilă. A doua zi Marți toată presa vinează se afla sub impresiunea discursului lui Taaffe din ziua trecută, care din partea uneia fu comentat în articuli intitulati „Desvelirile lui Taaffe.“

Din partea așa numiților „constituționali“ i s'a luat în nume de

planu, s'este că nu pe faciă, celu puțin în inima lor, care se agudăse (potrivese) cu vederile a noastre, și ne face se nu lasăm lucrulu ce începum la 1864 tre acele ce sânt dinaparte de Balcani. Da, era și este datorita noastră se dămu parigoria la frații a nostri și se ne ocupăm de sôrtă lor. Și ce dic datorită? Simțul ninca natural de pastrare ne spune că bana (viața) noastră este legata cu a Românilor de acolo. Ea! de ce barbații însemnați, adunați an și estan, se achicāsiră că lipsése se se facă ună societate de cultură a Românilor de dincolo de Dunăre și ajunseră se facă canonismolu care credu că și d-vostră va se lu cunosceți de bunu?

Domnii a mei, ca membru la comitetulu provizoriu v'e spunu susu și deschlin ideile avelle, cari credu că va se facă se tacă intriga străină. Societatea ce vremu se facem nu este operă a nici unei parti: conlucrarea de la facerea liei a acelor cama însemnați barbați politici di tute partidele și di tute clasele societătelii va se spună cama bine de mine, că

râu lui Taaffe căci în ședința de Luni a scăpat din gură cuvintele, prin care dicea, că nici o națiune din Austria se nu se simtă fermurită în drepturile sale istorice.

Nu mai târziu de cât a doua zi, Marți cuvintele aceste liberale ale ministrului Taaffe fură resbunute de partida liberală constituțională din Austria. Cu o majoritate de doné voturi a sters fondul de dispozițiune de 50,000 fl. și ministrul Taaffe și cabinetul seu dacă mai are poftă de a menagia câte o foaie ce s'î reprezente ideile sale politice se bage mâna în punga sa proprie. Aceasta ar fi o scădere mică, de tot mică. Foile căror le place a sta cu săculețul de ovés atârnat la gură nu vor răbda îndelung. Iși vor căuta alți stăpâni, cari au mai multe grăunțe decât macrul fond de dispozițiune, ce va seca de tot, și vor trăi mai departe. Vorba este însă, că resbunarea aceasta a liberalilor este o resbunare, a cărei ascuțit este îndreptat asupra naționalităților negermane. Frământarea, care a reversat scânteile parlamentare de Luni și Marți, este după noi preludiul unor lupte în viitoriu, a căror sfârșit nu se poate sci. Slavismul din Cislaitania, care dacă, după unele succese de până aci de când a intrat întreg în luptă, se va fi creșut învingătoriu, va fi câștigat convingerea, că învingerile nu sânt lucruri ușoare. Și tocmai convingerea aceasta li va împintea la alte lupte mai departe ca se nu se lase de perit înaintea liberalilor constituționali, cari încep a lua lecțiuni frumoase dela tovarășii de dincoace de riușorul Laita. Lupta între elementele aceste este de mare importanță, căci deși arena ei este Austria, într'o zi mai îndepărtată vom vedé că neputându-se decide pe teritorial, în care este fermurită, se va decide, pe un teritoriu cu mult mai întins departe preste limitele Austriei. Slavi și Nemți, dacă sânt buni patrioți, se caute seși descurce treaba între dênșii pe teritoriul fermurit austriac, căci altcum sfârșitul nu scim, ce roduri va aduce, și nu scim pentru cine rodurile vor fi dulci și pentru cine amare.

O telegramă de eri ne spune, că s'a votat în casa deputaților în desbatere specială neschimbare titlurile bugetului de interne, conducerei centrale, poliției de stat, administrațiunei politice, serviciului edil de stat și a drumurilor.

Se vorbesce de o disolvere a senatului imperial, drept consecunță a votării de Marți.

Cabinetul din London își va da demisiunea îndată, ce regina va sosi din călătoria sa din Germania.

nici ună intrigă, nici ună calomniă, nici ună piedecă nu va se pôtă se o țină de la dezvoltarea liei și de la lucrările aliei generoșe și desinteresate, (tuți strigă: așa este! Bravo!)

Și de la ce lucru mare și naționalu lipsiră vr'ună oră intrigele și calomnieloe? le trecu acelea cu vederea; ma voiu se spunu ună care credu că mâne va se esă în gazetele străine. „A! va se ne zică, vreți ună Romaniă de la Carpați până preste Balcani? Nu, nu, nu! ahtări vise incapu mași în capetele langede, România cari cunôse bine durerea sclaviei străine, nu caută, nici are pre minte se aibă popere străine sub sclavia liei. Ma de altă parte eră nu va se pôtă se vedă cu oculu bunu popore în Peninsula Balcanică cari se vrea se aibă hiliili liei sub sclavia lor! Departe de vise, Romania fără se apăra drepturile istorice a Romanilor de dinaparte de Dunăre, are borge (datorie) se lucrăză țiuă și nôptea tré înaintea poporului Românescu de acolo și tre pastrarea caracterului lui naționalu. Lucrarea asistă, credemu că se

Scrisoarea principelui Napoleon.

Doné țiare, cetim în „Democrația Națională“, cari reprezintă ceea ce se numesce bonapartismul democratic, „L'ordre“ și „L'Estafette“, publicară la 24 Martie o scrisoare foarte importantă a principelui Napoleon, cel dintăiu act public semnat cu numele seu de când principele a fost numit cap al partidului.

Fiindcă am amintit mai de multe ori epistola aceasta o publicăm după cum o aflăm în citatul țiaru.

Eată textul acestei scrisori.

Paris, 1890.

Scumpe amice, Imi spui că amicii nostri hesit asupra conduitei ce am să urmez în lupta, ce se prepară contra decretelor elaborate de guvern relativ la congregațiunile religioase. Imi ceri părerea mea. Nu mă simt de loc încercat exprimându-m; nu mi place să mă ascund în tăcerea intrigilor în-tuceoase și cred, că numai prin francheț și poate cineva câștiga încrederea unui popor ca al nostru.

Un Napoleon nu va puté fără a nega originea lui, se se arete inamicul fie al religiunii, fie al revoluțiunei. „Religiunea țise unchiul meu pe insula Sânta Elena, este sprințul bunei morale și a adevăratelor principii“. Soarta familiei mele, în 1880 ca și în 1848, a fost de a scăpa revoluțiunea din mâna reacțiunei regale.

Napoleon a împecat, prin concordat aceste doné puteri, cu toate că diferă prin natura și originea lor: În această operă nemuritoare, el trase cu limpedea vedere a unu geniu, domeniul respectiv al Bisericii și al statului, asigurat societății, cel mai prețios dintre bunuri, pacea religioasă, și fie căruia cetățan cel mai sacru dintre drepturi, libertatea consciinței.

Doné specii de agresori, amenință această carte de împăciuire: Sectatorii teocrației, cari visează reintoarcerea la o religiune de stat apăsătoare și netolerantă și sectatorii disordinei, cari urmăresc organizarea unei societăți fără Dumnezeu și fără lege morală.

Am fost tot deauna și nu voiu înceata de a fi adversarul acestor două pretenții extreme. Când se va reclama suprimarea bugetului cultelor sau întreprinerea bisericilor, mă voiu opane. Când se va constata vre un principiu revoluționar, l voi susține.

Recentele decrete nu constituie o persecutare: ele nu sânt decât revenirea la o regulă nediscutabilă din dreptul public. Principiul ce domnesce în existența unei societăți religioase autorisată și supraveghiată de puterea publică se află în toate societățile; chiar burbonii au recunoscut aceasta. A abandona statul, ar fi a l distruge și a l arunca la picioarele teocrației.

Pentru ce dar amicii nostri ar ataca aceste decrete?

Ce făptuesce un bine. Fi-vă pentru că sânt basate pe legile imperiului și că reînvesc prescripțiunile de demult lăssate la o parte de concordat? Acest mijloc este straniu pentru a se arêta că e bonapartist.

Fi-vă pentru că sânt operele Republicei? Numai opozițiunile fără principii și moralitate uresc și neagă mâna.

Fi-vă oare din temerea desvoltării uniunei conservatoare? Această închipuire desastroasă a durat mult timp. E timpul ca fie care se și reia colorile sale, tradițiunea sa, principiile sale, se înceteze odată echivocele.

Cea mai funestă manieră, de a nu fi noi înșine, ar fi aceea, care ne ar face solidari în ochii națiunei, speranțele vechiului regim, ne vor face să renegăm legislațiunea Napoleonilor și ne ar face anesiliari partidulu etern condamnat, care degradează religiunea, făcându-o instrumental pasiuului și calculelor unei politice retrograde, înamică civilizațiunei, sciinței și adevăratei libertăți.

Folositi-vă cum veți crede mai bine de scrisoarea mea. Ași fi fericit dacă ea ar obține consimțirea amicilor nostri.

Jerôme Napoleon Bonaparte.

Varietăți.

* (Jurământul de fidelitate) l'a depus nou donumitul Archiepp și Metropolit al Bucovinei Dr. Silvestru A. Morariu în 12 Aprilie n. în mânilor Majestății Sale Impăratului. La acest act solemn a asistat și ministrul de culte și instrucțiune publică bar. Conrad de Eybesfeld.

† Tocma ne vine tristă scire, că protopresbiterul gr. catol. din Rosia de munte, **Simeon Balint**, cunoscutul erou din 1848 în luptă pentru libertate, egalitate și frățietate, a repausat ieri la 7 oare de dimineață. — Fie-i țărna ușoară și memoria binecuvântată.

* (Diarele din România), cu exceptiunea „Romanului“, „Binelui public“, „Alegătorului“, „Democrației naționale“ și „Telegraphului.“ ne vin foarte neregulat, încât nu scim mai există sau nu, până când nu vedem eară retăcinduse câte un număr și pe la noi. Și acele care fac exceptiunea, une-ori ne vin numai a doua zi. Regularitatea lor este numai, că nu se intrerup bună oară ca „Pressa“, care nu ne vine fără cam tot al treilea numer. „Timpul“ cel puțin dela Martie a. c. nu ne mai vine de loc. Nu scim ce poate fi cauza iregularității, căci noi credem, că expedițiunea

de vrere și de poru fără numă (nume). Elu avea lipsă de frați vruiți, (iubiți) ca ună numără bună ce va feciori se li desmiêră.

Ma are elu frați elu care de multe ete de ete, mare a Romanilor și apoi a Asanilor nu avu maltu (n'a mai) altu ceva afară de sclavia și lungu martir? are elu frați.

„Care esci tine hiliu a Pindului, care caută vruiți?

Eu fu (hiu) Românul!
Mine escu Românul!

La aistu respunsu un echo simpaticu umplu vâille carpatice la 1864, și intrăgă țera lui Traian strigă: „Și eli sânt Români!“

De la 1864 cunoscundu li România, desclise, cu tote greutățile ce avea, scoli în multe părți de preste Balcani. Ma statulu nu pôte se facă acea ce lipsése se se facă. De aceea, Domnii a mei, se ne adunăm de a vêrliga (injurul) societătiliei ce enghenesisim (inaugurăm) astă-zi și cu ună oră cama înainte se implinim acea ce începum la 1864, dându la frații a nostri di tute parțile învețatură Ro-

uidisese (convine) vertosu bine (fôrte bine) nu mași cu dezvoltarea de ună a alantor naționalități Balcanice, ma și cu acelu mare scopu care lipsése se l'aibă în vedere careciido barbatu politicu: Turcu, Grecu, Bulgaru, Sêrbu, Montenegrân care va de tută inima se vedă patria lui liberă și independentă, cu scopulu, țicu, se se facă ună omspandie a tutolor propoarelor de la Balcani și Carpați. Aiste țise, bitisescu (terminu) mica mare deare de simă, ca și cu 12 ani înainte cându tut tre acelu scopu me adresam către Rômâni:

Ce are câmpulu di inghanesce și Pindulu tot di cărtesce?
Ce are Rômânulu di suschiră?

Ași se întreba de cama multe țile inima poetică a Macedo-Românulu, și respunsu necă el nu scia se și da nici de la altu nu avu.

Ma anili a etăliei ce bânâmu (trainu) li spusură.

De ce Câmpulu inghanesce
De ce Pindulu tutu cărtesce
De ce Rômânulu tot suschiră?

De ce? Sufletulu alui era plinu

va fi în regulă. Am dori însă ca comunicațiunea între noi și între Țările de dincolo să se amelioreze bater înfrățită, ca schimbul să se țină regulat, și după ce noi la expedițiunea noastră de aici plătim de fie care numer întreit ca pentru ale noastre, iar pentru cele ce ne vin din România mai plătim de fiecare numer 2 cr. pe deasupra, să nu mai fim scurtați și în primirea regulată a Țărilor românești. Aici la posta noastră ni se spune, că ce vine din altă parte, ni se respunde regulat. Răgăm dar pe on. administrații a Țărilor din România a cerceta și din parte-le după originea iregularității, căci altfel, cu părere de rău, dară vom fi siliți a întrerupe schimbul cu acele ce ne vin numai din când în când, sau nu ne vin de loc în intervaluri mai mari.

* (Emigrațiunile dese) se întâmplă de un timp încoace din multe părți. Așa se scrie din Făgăraș, că foarte multe familii românești emigrează din comitatul acesta spre Dobrogea. Mai în toate Țările se ved și surii întregi de omeni, emigranți, cari își părăsesc patria ducând cu sine copii, mueri și toată averea. Asemenea sunt emigrațiile la ordinea Țilei în Cașovia. În 6 Aprilie n. 27 locuitori de aici — după cum ne spune jurnalul cașovian — s'au îmbulzit în tren spre a emigra la America. Emigranții erau parte industriași, parte profesioniști și muncitori de Ți. Înaintea acestora se duseră mai înainte mai multe alte familii întregi. Tot așa se întâmplă și din regiunile Stutgartului. Precum se scrie de aici cu datul 10 Aprilie n. în decursul lunii acesteia sunt gata a emigra în Bosnia mai multe familii din satele Betra, Hopfau și Dürrmettssetten, cari toate se țin de cercul „Schwarzwaldului württembergian.“ Unii dintre emigranți trăiră mai înainte în Bosnia cumpărându-și și pământuri acolo, cu deosebire în apropierea fortăreței Novi lângă riul Una. Pofta de emigrare în cercul sus numit crește din Ți în Ți și va lua dimensiuni cu atât mai mari, cu cât așezarea emigranților prezenți se va dovedi de mai bună și mai fericită.

* (Voluntari la honveđi). În conferința ministerială comună ținută în 12 a lunii c. sub prezidiul împăratului textul noilei lege de armată s'a statorit definitiv. După „B. Corr.“ una dintre cele mai esențiale norme ale acestui proiect de lege este aceea: că de aci încolo s'nt îndatorăți a veni la soarte și aceia, cari s'nt îndreptățiți la serviciul voluntar de un an și numai întră exclusiv în armata comună, ci după soarte sau în armata comună sau la honveđime. Condițiunile pentru serviciul voluntar rămân esențialele cele de până acum.

* (Monumentul lui Bem), ce are să se ridice în Murăș-Oșorheiu, a sosit dela Viena în Budapesta, unde este espus vederei până în Țina, când are să se transporteze la locul destinațiunii sale Murăș-Oșorheiu.

* (Banii colectați) pentru manescă, și aistă se hibă cu dreptate și frație, către alante națiuni cari locuiesc cu Ți. Noi ca societate cunoscută putem se facemu multu, prea multu, că facemu parte de acelu poporu a cui baladă spune că Romanul este multu ca frunza...

„Mulți ca frunza se himu și noi cari formamu aistă societate, și atunce, cum spune paramythului, mași câte ună mână de locu se aruncămu tu facia dușmanului, va se anățămu nu muntele Ciahlaului (din Carpați) di tu părămythu, murulu de scăpare a venitorului națiunilor Carpatu-Balcanice: *Statele unite în Orientul Europeanice.*“ (lungă aplaudaciune).

Seghedineni — după cum se anunță din Seghedin — se vor împărți pe la începutul lui Mai. Până atunci se va pute statori, cât are se primească fiecare Seghedinean, ceea ce până acum nu s'a putut.

* (O observare nimerită). În dieta Germaniei s'a primit cu o mare majoritate în Țilele aceste legea militară. Cu prilegiul acesta deputatul Richter făcu observarea: „Guvernul are doue maiorități; conservativi i aprobă speșele și liberalii venitele, restul e — a plăți“. Aceasta se vede de altmintearea a fi signatura parlamentarismului profundeținea în ultimul pătrării al seculului 19-lea.

* (Alegerile ultiime engleze). Speșele acestora se prețuesc la suma frumoasă de 20 milioane floreni. La fondurile de alegere liberale au mai contribuit lordul Roseberry, bărbatul doamnei Hanna Rothschild cu 600,000 fl., lordul Derby 300,000 fl. și fabricantul Morley 100,000 fl.

* (Un oraș fericit). Haltern, un orașel în Westfalen, a cărui nume poate că nu e cunoscut după merit, este pe deplin îndreptățit, a privi peste umeri pe cele mai mari și mai pompoase rezidențe ale lumii. În ultima Martie și prima Aprilie adevătați toți orașenii fură citați la magistrat spre a primi bani. Din venitele averii comunale în anul trecut s'au împărțit între orașeni la 14 mii marce în bani gata. În Haltern, care este situat în cercul Cösfeld la local, unde se împreună riul Stöver cu riul Lippe, și are la 5000 locuitori, cari se ocupă cu țesutul de lână, de coriapi și de pânze, chiar omenii cei mai luminați au o inchipuire foarte slabă despre noțiunea: „dare comună“.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Biblia și Natura.

(Încercări după raportul între Biblie și Natură).

(Urmare).

Chiar în timpul nostru se află o mulțime de naturaliști învețați de rangul prim, cari și mătură și cetesc publice credința în revelațiunea divină și nisuesc a dovedi armonia ce este între biblie și rezultatele științelor naturale, bărbați de renume, cari în loc să atace principiile religiunii, osădesc aserțiunile ateistilor și materialistilor. Ca drept dovadă fie mi permis a introduce aci mai întâiu convicțiunile unor naturaliști germani.

R. Wagner dice astfel: „în observarea lucrurilor naturii nici odată nu m'a condus la rătăcire adevărul biblic.“

Mädler I.) scrie următoarele: „cerurile vestesc mărirea lui Dzeu precum a cântat psalmistul, și dacă astronomia pogorât din ceru, ea se arată deamănă de atare origine. Astronomia înlesnesce cunoașterea lui Dzeu, descoperind adevăruri, cari ne conduc la cunoașterea lucrurilor celor mari ale lui. Ea desvoată legi, cari cu drept cuvânt poartă numele de legi ale naturii, nu ca și când le-ar fi pus natura, ci pentru că Dzeu le-a prescriș naturii.“

Bischof G.) dice astfel: „nu în urma scrutărilor, nu pe calea observărilor și a experimentelor au devenit oamenii mari și nemuritori. Ei au ajuns la adevăr prin alt criteriu al cunoștinței, prin inspirațiunea divină și adevărul la care au ajuns va rămâne pentru eternitate tot adevăr.“

Oswald Herr scrie în un mod

1) Iarbücher f. deutsche Theol p. 168, 1862.

2) Astronom. in den gesamten Naturwiss. III, 551.

3) Populäre Vorles. p. 46.

denn numai de densul spunend adevărul pur în următoarele cuvinte: „cu cât străbătem mai adânc în cunoașterea naturii, cu atât ne convingem mai mult, că numai credința în un creator omnipotent și atotștiutor, carele a creat cerul și pământul amăsurați planului celui vecinic al lui, — acela poate să deslege enigma naturii și vieții omenești.“

Nu mai puțin s'au distins în astă privință o pleadă de naturaliști francezi, statorind pe întrecute armonia între referatul bibl. și rezultatele științelor naturale, vedindu-se totodată pre lângă știința și adevărata lor credință și ca creștini în înțelesul eminent al cuvântului. Între acestia pot să amintesc pre dd. Deluc, Cuvier, Biot, Cauchy, Th. H. Martin, Marcel de Serres, Ampere etc.

Despre Ampere ne spune Biot, că cercetându-l un amic togmai când se afla pe patul morții și voind să-i cetească dintr'o carte a bibliei, Ampere săi fi răspuns că o scie de rost.)

Geologia s'a cultivat în timpul mai nou cu deosebire în Anglia și America nordică. Cultivătorii ei constataază mână în mână unii cu alții, că creștinismul necum să se teamă de progresul științelor naturale din contră științele naturale au a spera mult dela revelațiunea divină. Astfelu s'a exprimat Dr. Chalmers la 1833 când în Anglia nu erau în renume prea bun cei ce și exprimau atari convicțiuni.) Dintre învețații englezi voiu să amintesc aci afară de Buckland pre dd. Iohn Macculloch, Hugh Miller, Whewell, Sedgwick, I. Fleming etc. Dintre Americani s'nt a se numi Sir Humphry Davy, Richard Owen, Sir Roderick Murchison, Faraday etc.)

Cum sunt caracterizați geologii americani și englezi pot servi de model cuvintele unui geolog american depuse în o foaie*) americană, care sună astfel: „Noi putem asigura, că s'nt foarte mulți geologi atât în Europa cât și în țeara noastră, cari nu numai recunosc adevărul revelațiunii, dar toată speranța lor și-o bazează pre acel adevăr. Alipirea lor de adevărul revelațiunii e mai tare ca moartea, și socotesc a fi pentru ei cea mai mare fericire și glorie la apăra revelațiunea și a respinge pre cei ce o combat, bărbați, cari se bucură aflând în fie-care formațiune de munte urmele unui Dzeu creator și susținător.“

Cuvintele acestui American le-au probat învețații englezi la a. 1864, când mai mulți naturaliști de renume redigiară o declarațiune ca drept rezultat a unei conferențe, în carea și-au exprimat convingerea în mod de tot serbătoresc, că nu există nici un contrast între biblie și cartea naturii. Atare declarațiune a fost subscrișă de vre-o 200 naturaliști. Pentru însemnătatea ei și ca binevenită o împărțășesc cetitorilor, dar fără a face unele observațiuni în ceea ce privesc redigeara precum s'ar cuveni. Acea declarațiune este de cuprinsul următoriu:

„Noi subînsemnații naturaliști ne exprimăm prin aceasta părerea noastră de rău, că scrutarea naturii a adus pre unii acolo să combată adevărul și autoritatea s. scripturii!

*) Die Urwelt der Schweiz p. 604.

*) Contemporain t. 24 p. 1116. 1874.

*) veđi tract. III la fine.

*) Iarbücher für deutsche Theol. 1860 p. 769. — despre învețații americani am avut odată onoarea a confera cu un American dl Geor. Will. Brown stud. filos. în una din cetățile Germaniei. Indem ni-a dat o lege a naturii statorită de învețații Faraday. Cunoștința și conversațiile cu respectivel Domn ni-a făcut un serviciu nespus de mare. Între altele am fost norocos a auzi multe și despre inimicul neîmpacat al religiunii W. Drapper (conflictele între religiune și știință, în trad. germ. Internaționale Bibliothek T. 24). Cu acest American am făcut cunoștință toți tinerii români, cari se aflau pre la an. 1877 în acea cetate a Germaniei.

„Pentru noi e cu neputință a cuvântul lui Dzeu depus în cartea naturii, și cuvântul lui scris în s. scriptură să se contradică unul altuia. Nutrim credința firmă, că va veni timpul când vor fi recunoscute biblia și cartea naturii ca una și aceeași, ceea în amendele lor.“

„Noi credem, că fie-care naturalist este îndatorat a studia natura cu acelaș scop, că să aducă adevărul la lumină; și dacă află că unele din rezultatele lui ar sta în contradicție cu biblia, sau cel mult cu talmăcirea ei, carea poate să fie greșită, — atunci totuși se nu Țică, că concluziunile lui ar fi adevărate, ear referatul bibliei fals; din contra se nu departă una de alta până ce va voi Dzeu să ne descopere modul, cum se pot aduce ambele în consonanță.“

„Mai bine va fi pentru fie-care naturalist a crede în punctele unde consună, decât să înteașcă căutarea după contradicții, cari s'nt numai aparente.“

La această declarațiune, teologii au dat alta, carea a fost un adevărat echo produs de prima declarațiune.

Din puținele casuri aduse înainte imi place a crede, că fie-care se va convinge despre adevărul cuvintelor lui Francisc Baco de Verulam, că studiul superficial în științele naturale și filos. te fac ateist, ear studiul profund în acele te conduc și readuc la adevărata credință și religiune. Nu mai puțin despre adevărul cuvintelor lui Oswald Herr: „cu cât străbătem mai adânc în cunoașterea naturii, cu atât ne convingem mai mult, că numai credința în un creator omnipotent și a tot știutor poate să deslege enigma naturii și vieții omenești.“ !!!

(Va urma.)

*) American Journal of Science VIII p. 155. Să nu uităm că pre când între naturaliști s'nt mulți adoratori ai bibliei, pre atunci se află între teologi de aceia, cari combat biblia încă mai vehement ca inimicii declarații ai ei. exempla docunt!

*) veđi „Athenäum“ 1864, 17 Sept. p. 375.

Lista Nr. 14

a) contribuțiilor încurse la comitetul subsemnat în folosul inundațiilor. *)

Transportul totalului din Lista Nr. 14 publicată în Nr. 40 a. c.

al „Telegrafului roman“ . . . fl. 2556.45

Dela d. Sigismund Borlea din Baia de Criș aume:

- a) Colectați prin d. Ioan Jucău notariu cercual în Vața de jos dela mai mulți locuitori din Caranesei 5 fl., I. Fejer 50 cr., M. Bercovici 50 cr., Albu Garban 1 fl., I. Oprîș 50 cr., I. Lazar 50 cr., I. Farca 50 cr., S. Loliș 50 cr., I. Lazău 50 cr., I. Banu 50 cr., P. Pulea 50 cr., P. Stanciu 50 cr., I. Jucău 1 fl., A. Bașa 1 fl. Suma fl. 13.—
- b) Colectați prin Iovu Lezing proprietar în Carastău dela S. Loliș 2 fl., I. Moisin 2 fl., A. Crepeca 50 cr., T. Zaharia 1 fl. N. Luca 20 cr., C. Reiner 50 cr., S. Klein 20 cr., N. Haida 20 cr., N. Hentiu 20 cr., P. Stanciu 20 cr., Al. Micu 10 cr., P. Sulea 20 cr., I. Banciu 20 cr., Iovu Lezing 50 cr., Suma fl. 8.—
- c) Colectați prin I. Oncu proprietar în Tomesti, dela T. Rista 20 cr., T. Herbei 20 cr., N. Saba 10 cr., I. Oncu 1 fl. Suma . . . fl. 150
- d) Colectați prin Ioane Micluța preot în Riscuța dela I. Groza 50 cr., Nic. Bufeian 20 cr., L.

*) Căutările sumelor trimise la acest comitet vor urma prin publicare în Țările de aici „Telegraful Roman“ și „Observatorul“. La cerere însă sumele se vor cuta și separat.

- Juga 10 cr., I. Sabo 10 cr., A. Indreș 10 cr., T. Popovici 30 cr., N. Custariu 10 cr., G. Igna 10 cr., I. Micluța 50 cr. Suma fl. 2.—
- e) Colectați prin Dionisiu Sida notariu cerc. în Riscuța, dela G. Pădurean 1 fl., N. Toma 50 cr., N. Toma 50 cr., Gliga Igua 20 cr., M. BercoVICI 40 cr., E. Hersechovici 30 cr., I. Micluța 20 cr., P. Sas 10 cr., D. Riscuța 10 cr., M. Dragoș 10 cr., Dionisiu Sida 1 fl. Suma fl. 4.40
- f) Colectați prin Azaria Hența primariu com. în Risca, dela Nicolau Hența 1 fl., Azaria Hența 1 fl., I. Adamovici 1 fl. Suma fl. 3.—
- g) Colectați prin Ioan Irimie preot în Mesteacăn, dela Samson Luca 10 cr., T. Sipoș 20 cr., T. Luca 10 cr., A. Vasii 10 cr., I. Vasii 4 cr., T. Sipoș 5 cr., I. Leucean 4 cr., A. Sipoș 10 cr., I. Irimia 1 fl. Suma fl. 1.73
- h) Colectați prin Emiliu Kosparda adiunct preotial în Baia de Arșiș, dela dd. Sigismund Borlea 3 fl., N. Hența 1 fl., I. Micluța 1 fl., G. Pedurean 1 fl., P. Stupniczyk 1 fl., T. MihaloVICI 2 fl., V. Tomuța 1 fl., P. P. Gligor 2 fl., Szegedi M. 1 fl., B. Tomuș 1 fl., Ribiczey F. 1 fl., T. Pap 1 fl., P. Truța 2 fl., Schiesel K. 1 fl., T. Bogdan 1 fl., P. Stoica 1 fl., S. Bolla 1 fl., G. Beovici 1 fl., E. Kosparda 1 fl., d-na V. Erdely 3 fl., Dr. St. Erdely 2 fl. 17 cr. Suma fl. 29.17
- i) Dela d. Francisc Ulam propr. în Ribița fl. 5.—
- l) Colectați prin d. Nicolau Mărginean profesor gimnasial în Brad dela S. Piso 2 fl., Brady L. 1 fl., Lazar Laszlo 1 fl., C. Costin 1 fl., P. Rimbaș 1 fl., G. Părau 1 fl., St. Albu 1 fl., Aliquis 1 fl., I. Faur 50 cr., S. Kugel 1 fl., G. Körmeny 2 fl., I. Mendl 2 fl., G. Bogdan 1 fl., Darvas L. 50 cr., Vilmos Șandor 1 fl., N. Mărginean 1 fl. Suma fl. 18.—
- m) Colectați prin d. G. Gavrilă primariul opidului Brad dela Szakats Istv. 20 cr., G. Iula 20 cr., Ursu Banciu 20 cr., G. Gavrilă 1 fl., N. N. 40 cr. Suma fl. 2.—
- n) Colectați prin d. Nicolau Fugata notariu comunal în Luncoiu de jos, dela Szabo Ios 1 fl., D. Iancu 1 fl., A. Ivan 1 fl., I. Roman 1 fl., G. Copoș 1 fl., Nicolau Fugata 2 fl. Suma fl. 7.—
- o) Dela d. George Moldovan not. cerc. în Boița fl. 1.—
- p) Colectați prin D. Lazar Thiulescu preot în Crăciunesci, dela G. Bardoși 5 fl., Apaty G. 30 cr., Czepnik A. 20 cr., S. Bacilă 1 fl., I. Laslo 1 fl., A. Mihuiț 20 cr., L. Perian 50 cr., N. Bepoi 50 cr., G. Glava 20 cr., A. Suciu 1 fl., B. Ccloș 50 cr., N. Moga 50 cr., P. Radu 20 cr., N. Diniș 20 cr., L. Thiulescu 1 fl. Suma fl. 12.30
- e) Colectați prin D. Ioan Perian preot în Crăciunesci, dela Ioan Câmpean 50 cr., T. Todoran 30 cr., P. Pop 30 cr., M. Gall 30 cr., I. Perian 30 cr., C. Danu 10 cr., G. Toda 10 cr., P. Stoica 10 cr., G. Alimșan 10 cr., A. Faur 9 cr., A. Slijanjan 10 cr., P. Trifu 10 cr., L. Popu 50 cr., Suma fl. 2.89
- e) Colectați prin D. Ioan Câmpean preot dela N. N. fl. 3.—
- o) Colectați prin D. Augustin Oniș notar com. în Michaileni dela I. Oniș 50 cr., A. Oniș 50 cr., A. Goldberger 30 cr., S. Micu 50 cr., P. Mihuiț 10 cr.,

- T. Rusu 10 cr., A. Luț 10 cr., I. Verdea 10 cr., S. Micu 50 cr. Suma fl. 2.25
- u) Colectați prin D. I. Jurca preot în comuna Cebea dela Sim. Boban 50 cr., R. Bernath 20 cr., I. Tisu 20 cr., I. Jurca 40 cr., dela mai mulți locuitori în naturalii cari prefacețe în bani dau 3 fl. 01 cr., Suma fl. 4.31
- v) Venitul balului ținut în 27 Faur 1880 în Baia de Criș fl. 15.60 plusul fl. 70
- Totalul cu țina de astăzi fl. 2698.30
- Sibiu, 13 Aprilie n. 1880.

Comitetul central pentru ajutorarea inundatilor.

Bursa de Viena și Pesta din 15 Aprilie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	106.10	106.15
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	—	83.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	99.50	99.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	88.20	86.75
Împrumutul drumurilor de fer ung. Obligațiuni ung. de rescumpărare pământului	92.50	92.50
Obligațiuni ung. cu cenzură de sorție	—	91.25
Obligațiuni urbariale temeșane	92.—	91.50
Obligațiuni urb. temeș. cu clausură de sorție	—	90.75
Obligațiuni urbariale transilvane	92.25	92.1/2
Obligațiuni urbariale croato-slavo-	93.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărare decime de vin	92.75	92.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	73.45	73.50
Datorie de stat în argint	73.50	74.—
Renta de aur austriacă	89.30	89.30
Sorți de stat dela 1860	130.50	130.50
Acețiuni de bancă austro-ung.	840.—	840.—
Acețiuni de bancă de credit ung.	286.50	286.40
Acețiuni de credit austriac	272.75	272.—
Sorți ungurești cu premii	—	—
Argint	5.61	5.55
Galvan	9.45 1/2	9.46
100 marce nemțești	58.60	58.60
London (pe noțea de trei luni)	119.10	119.—

Economico.

Sibiu, 13 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu d. 8.50—9.50; Grâu săcărăș. fl. 7—8; Săcără fl. 5.10—5.50; Orz fl. 4.60—5; Ovăs fl. 3.40—3.80 Cucuruz fl. 5.10—5.40; Mălaiu fl. 6—7; Cartofi d. 3—3.50; Semănături de căneapă fl. 8—9; Mazere fl. 8—10; Linte d. 11—12; Fasole d. 7—8 pro 50 chilo; Făină de pâne fl. 8.50; Slănină d. 87—40; Unsoare de porc. fl. 35—40; Săpun pro 50 chilo d. 16—; Săde luminări fl. 24—25; Lumi nări deșu 50 chilo fl. 28—29; Săpun d. 20—21; Făa 50 chilo fl. 1.05—1.15; Căneapă pro 50 chilo d. 16—18. Lemne vârtose de foc pro metru cubic fl. 3.75 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 44—46 cr.; Carne de vișel 45—50 cr. carne de porc 60—64 cr.; carne de berbeco — cr.; oaie 10 de 20 cr.

(Nădejde de recoltă bună). Ni se raportează din Hundrubechiu ce datul de 29 Martie 1880, următoarele: După o eamnă îndelungată și grea, ne a însufleții deja de preste o săptămână dulcele timp de primăvară cu toată frumuseța lui adevă: era cald și frumos, cugețai că ești în raiu. Dar cu toate aceste toți să poată ține, că a intrat primăvara prea energios, căci în ziua de 27 a. c. am fost incungurati de toate părțile de fulgere și tunete așa încât cugețai, că e pela sf. Elie, în urma căror toți n'a urmat numai ploaie dar și tonenți de grindine. De atunci timpul e schimbăcios foarte. De altmăntea eara cea grea, se vede, încât se poate observa până acuma, că nu a stricat grânelor nici viilor. Oameonii au nădejdea cea mai bună de un an mănos, pentrucă până acuma și pământul pentru sămănăturile de primăvară s'a lucrat foarte bine. Ce va mai urma, va decide venitoriul.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățiuni: 1 Maiu și 1 Iunie imob. remasului după Petru Pat or și Toader Pat or în Olpreț (trib. Dej); în 22 Aprilie și 22 Maiu imob. lui Emeric Moritz în Aszanyváros (judec. cerc Székelyhid); în 30 Aprilie și 31 Maiu imob. lui Mitră Văcar în Balghiu (judec. cerc. Huedin); în 11 Maiu și 11 Iunie imob. lui Alecsandru Székely în Ciunufaia (trib. Cluj); în 11 Maiu și 11 Iunie imob. remasului după I-

oana Cior în Vestem; în 15 Maiu și 15 Iunie imob. lui Ioan Coțofana în Avrig (trib. Sibiu); în 24 Aprilie imob. lui Stefan Soos în Covești (trib. Murș-Ozoreiu); în 24 Aprilie imob. lui Albert Kováts în Sângiors (judec. cerc.); în 13 Maiu e terminu pentru lăfărea a 20,000 saci noi de căneapă pentru ofical reg. ung. de saline din Uioara: în 7 Maiu și 7 Iunie imob. lui Vasiliță Ilea în Sântă-Mărie (judec. cerc. Huedin); în 12 Iunie și 12 Iulie imob. soției lui Anton Nagy în Cluj (trib.); în 28 Aprilie și 28 Maiu imob. lui Ioan a lui Iacob. Beres în Orman (judec. cerc. Gherla); în 27 Aprilie imob. lui Toma Ivanovic în Orăștie; în 21 și 22 Maiu, apoi în 21 și 22 Iunie imob. remasului După Albert Varadi în Banpatac și Chiemendia; în 27 Aprilie imob. lui Iosif David jun. în Deva; în 26 Aprilie imob. lui Petruț Cola în Petriș (trib. Deva); în 8 Maiu și 8 Iunie imob. Catarinei Falten și soji în Roșia (trib. Sibiu); în 12 Maiu pretensiu-

siunile active ținătoare de masa concursală a societăței de asigurare „Victoria” (trib. Cluj);

[17] „Albina”
Institut de credit și de economii.
În sensul concludului adunării generale a societății noastre din 19 Martie 1880 Nr. III, al șeptelea coupon dela acțiunile institutului nostru scădător la 1 Iulie 1880 se va rescumpăra, dela sus numita și, la cassa noastră în Sibiu cu 9 florenți, și până atunci însă se escumpărează acel coupon la cassa noastră, de ați încolo ori-când, adevă se rescumpăre pre lângă subtragera intereselor pe timpul până la 1 Iulie a. c.
Sibiu, 1 Aprilie 1880.
Direcțiunea institutului.

Împletitură cu mașina.
Acuiriând prin cumpărare total meu N. Simtion negoțului de împletitură cu cinci mașine, mai nainte Th. Tontsch, strada Cisnădiei Nr. 23 și învătând foarte bine împletitul cu mașina, me recomănd p. t. public a confecțiunea (fabrica) **ciorapi femeiesci și bărbătesci** (de toată mărimea și culoarea — fără cusătură, lucrăți ca cu mâna, din lână, bambac, ață sau metasă); mai departe **gamași, vestie femeiesci, cingători, haine de copii, plapome, fuste, șaluri, tulpăniuri** etc. etc.
Primesc și **ciorapi purtați** spre a-i repara și recomănd totodată depositul meu de marfă gata.
Emilia Simtion,
Sibiu,
strada Cisnădiei Nr. 23 (odinioară coroana ung.), curtea 2., etajul I.
Vendare de mașine de împletit facon de Dresda, de construcțiunea cea mai nouă. (Cumpărătorii de mașine de împletit, la dorință, primesc instrucțiunea gratuită).
Comandele din afară se vor efectui foarte prompt și estin.

Profurile musante lacsative din Elöpatak
conțin compozițiunile chemice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.
Un efect eminent au aceste profuri la catar de stomach, spasaturi de stomach, slăbiciune de mistuire, lipsa de apetit, arsură în gât, umflături de ficat și splină, îngroșarea ferei, petri în feare și galbănare la respirare grea și batera de inimă, gazuri în testine, boala apei, hemoroida, la acefciuni catarale ale renunchilor, a beșicii și canalului de urină, în contra formării de năsip, la catară cronică și umflături ale matricei, curgere, dispozițiune la vrsare de sânge, la ameteți, suirea sângelui către cap și către piept.
Aceste profuri întrec în efect atât sarea scumpă de Karlsbad, cât și profurile lui Seidnitz.
Prețul unei scătuice ce cuprinde 12 doze cu îndreptariul spre folosire cu tot 80 cr.
Depositul general: În Brașov la apotecariul Szava; în Sibiu la F. A. Reissenberger, comerciant.

Scrisurile fonciari sunt mai puțin espuse fluctuațiunei cursului.
Învit deci la cumpărare de scrisuri fonciari ale
Institutului de credit și de economii „Albina”
din Sibiu, cari aduc interese de 6% (șese la sută) și sunt un efect foarte bun pentru plăsare de capitale.
1. Aceste scrisuri se rescumpără în cel mult 20 ani dela datul lor prin tragerea la sorți astmod, că din fie-care serie, adevă din totalul scrisurilor emise într'un an, se trage la sorți în fie-care an cel puțin a 20 a parte după categorii de fl. 100, fl. 500 și fl. 1000.
2. Scrisurile fonciari eșite la sorți se rescumpără în deplina lor valoare nominală la șese luni dela ziua tragerii.
3. Cuponii de interese se plătesc la semestru în 1 Aprilie și 1 Octomvbre a fie-cărui an și sunt scutiți de contribuțiune.
4. Pentru plata punctuală a intereselor și capitalului scrisurilor fonciari garantatează:
a) toate ipotecele pre cari institutul a dat împrumuturi ipotecari. Prin articolul de lege XXXVI, din anul 1876 acele ipotece sunt destinate **eschisiv pentru asigurarea detentorilor** (posesorilor) de scrisuri fonciari și dreptul lor acesta este intabulat espres pe acele ipotece. După statulele sale însă institutul împrumută numai până la 1/3 a valorii ipotececi; b) un fond de 200,000 fl. speciala asigurare mai departe a posesorilor de scrisuri fonciari; c) cea-laltă avere a institutului.
Aceste hârtii de valoare sunt deci foarte recomandabile pentru fructificarea de capitale ale particularilor, ale fondurilor publice, ale pupiliilor și pentru cauziuni. Ele sunt deja notate cu bun preț la bursa din Budapesta și se vënd în cursul zilei la
P. I. Kabdebo,
bancariu în Sibiu.